

## Anotace rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva

### Rozsudek ze dne 23. září 2021 ve věci č. 26826/16 – *Ringier Axel Springer Slovakia, a. s. proti Slovensku* (č. 4)

Senát první sekce Soudu jednomyslně rozhodl o porušení článku 10 Úmluvy v souvislosti s uložením pokuty mediální společnosti za odvysílání rozhovoru, v němž se známá osobnost kladně vyjadřovala o marihuaně.

#### I. Skutkové okolnosti

Stížnost podala soukromá mediální společnost. V červenci 2012 odvysílala rozhovor se známým slovenským zpěvákem, který byl v rozsudku Soudu označen jako X. Ten krátce předtím ve svém projevu na výročním předávání slovenských hudebních cen řekl, že je vděčný za „inspirativní zelenou rostlinku“. V rozhovoru odvysílaném stěžovatelskou společností pak X. zmínil, že mu marihuana pomáhá při tvorbě, je pro něj „požehnáním“ a měla by být legalizována. Redaktorka se jeho slovům smála a řekla: „Vždyť co si budeme namlouvat. Tahle rostlina je v povědomí slovenských občanů už asi dost známá a není potřeba ji představovat.“ Rada pro vysílání to vyhodnotila jako otevřenou propagaci užívání drog a uložila stěžovatelce správní pokutu ve výši 500 eur. Stěžovatelská společnost napadla toto rozhodnutí před soudy; ty však dospěly k závěru, že nedošlo k porušení zákona ani práva stěžovatelky na svobodu projevu.

#### II. Odůvodnění rozhodnutí Soudu

K TVRZENÉMU PORUŠENÍ ČLÁNKU 10 ÚMLUVY

Stěžovatelská společnost namítala porušení práva na svobodu projevu.

Soud předně uvedl, že v projednávané věci došlo k zásahu do tohoto práva, že tento zásah měl zákonný základ a sledoval jeden z legitimních cílů vyjmenovaných v čl. 10 odst. 2, jmenovitě ochranu zdraví a morálky. Zbývalo tedy určit, zda byl zásah pro dosažení tohoto cíle „nezbytný v demokratické společnosti“.

Soud připomněl, že potrestání novináře za napomáhání při šíření prohlášení, které učinila jiná osoba v rámci rozhovoru, by vážně omezilo možnost médií přispívat k debatě o záležitostech veřejného zájmu a nemělo by se k němu přistoupit bez zvlášť závažných důvodů (*Thoma proti Lucembursku*, č. 38432/97, rozsudek ze dne 29. března 2001, § 62). Obecný požadavek, aby se novináři systematicky a formálně distancovali od obsahu citátu, který by mohl urážet nebo provokovat ostatní nebo poškodit jejich pověst, není slučitelný s posláním tisku poskytovat informace o soudobých událostech a názorech (tamtéž, § 64).

V projednávané věci uložily vnitrostátní orgány stěžovatelce správní pokutu s odůvodněním, že její redaktorka údajně zlehčila či dokonce podpořila vyhlášení X., známého zpěváka, na adresu marihuany, a tím porušila zákaz propagace drog. Soud nicméně upozornil, že předmětný rozhovor reagoval na aktuální událost, a to konkrétně na zpěvákovu děkovnou řeč při předávání hudebních cen, která vzbudila pozornost veřejnosti. Pokud se rozhovor dotkl otázky dekriminlizace marihuany, není dle Soudu důvod domnívat se, že to nebylo součástí širší veřejné debaty. Veřejný zájem se týká i témat, které mohou vzbuzovat značnou kontroverzi (*Couderc a Hachette Filipacchi Associés proti Francii*, č. 40454/07, rozsudek velkého senátu ze dne 10. listopadu 2015, § 103). Za okolností projednávané věci je Soud připraven uznat, že daný rozhovor alespoň do určité míry přispěl k pokrytí otázky veřejného zájmu.

Soud dále poznamenal, že zmíněný program poskytl prostor k prezentaci zpěvákova subjektivního vnímání užívání marihuany a jeho pohledu na její dekriminlizaci. Jako takový měl program určitou

zpravodajskou hodnotu a zůstal v mezích svobody projevu. Byť reakci redaktorky na vyjádření X. lze vykládat různě, Soud má pochybnost o tom, zda ji lze považovat za podněcování diváků k užívání marihuany nebo pozitivní hodnocení jejích účinků (*a contrario, Palusinski proti Polsku*, č. 62414/00, rozhodnutí ze dne 3. října 2006). Soud není přesvědčen ani o tom, že smích redaktorky musel nutně znamenat, že schvaluje postoje X. Dle Soudu přistoupily vnitrostátní soudy v projednávané věci k obzvlášť rigidnímu výkladu redaktorčiných komentářů, aniž přitom řádně posoudily všechny relevantní faktory včetně toho, že právo na svobodu projevu zahrnuje i použití sarkastického tónu a ironie. Vnitrostátní soudy rovněž dostatečně neprokázaly, že stěžovatelská společnost nejednala v dobré víře nebo v jiném rozporu s pečlivostí očekávanou od zodpovědného novináře (*Erla Hlynisdóttir proti Islandu* (č. 2), č. 54125/10, rozsudek ze dne 21. října 2014, § 75). Vnitrostátní soudy tak neuvedly relevantní a dostatečné důvody na podporu závěru, že program měl za cíl propagovat marihuanu nebo užívání drog, a nikoli pouze zprostředkovat veřejnosti kontroverzní postoje konkrétní osoby.

Na základě výše uvedeného Soud dovodil, že reakce vnitrostátních orgánů byla vzhledem ke sledovanému legitimnímu cíli nepřiměřená, a nebyla tedy nezbytná v demokratické společnosti. K porušení článku 10 Úmluvy tudíž došlo.